

-
Anı
-

AMERİKA ATILLA'YA KARŞI

AMERİKAN
HAPİSHANELERİNDE
BİR TÜRK
BANKACI

HAKAN ATILLA

M. Hakan Atilla, 1970 yılında Ankara'da doğdu. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü'nden mezun oldu. Lisans eğitiminin ardından 1995 yılında Halkbank'ta Araştırma, Geliştirme ve Planlama Müdürlüğü'nde Uzman Yardımcısı olarak göreve başladı. Daha sonra farklı bölümlerde Uzman olarak çalıştı. Stratejik Planlama Daire Başkanlığı'nda Yönetmen ve Bölüm Müdürü görevlerini üstlendi. 2007-2011 yılları arasında Finansal Kurumlar ve Yatırımcı İlişkileri Daire Başkanı olarak çalıştı. Halkbank Makedonya Yönetim Kurulu Başkanlığı da yapan Atilla, 2017'de ABD'de tutuklanana kadar Halkbank'ın uluslararası bankacılıktan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı'ydı. Dava sürecinde Halkbank'tan ayrıldı. 2019'da serbest kalarak ABD'den Türkiye'ye dönen Atilla, bir süre Borsa İstanbul Genel Müdürü olarak görev yaptı. Evli ve bir çocuk babasıdır.

c /atillamehmethakan

Amerika Atilla'ya Karşı

Amerikan Hapishanelerinde Bir Türk Bankacı

AMERİKA ATILLA'YA KARŞI
Amerikan Hapishanelerinde Bir Türk Bankacı

Yazan: M. Hakan Atilla

Editör: Sıla Arlı

Yayın hakları: © Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ő.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir Şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Ocak 2022 / ISBN 978-625-8036-81-7

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Gökçen Atmaca

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Őti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62 / B GüneŐli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ő.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 ŐiŐli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Amerika Atilla'ya Karşı

Amerikan Hapishanelerinde Bir Türk Bankacı

Hakan Atilla

Aileme,
kitabı yazmamda emeđi geçen,
notlarımı düzenleyen yakın dostlarıma,
bana inanıp güvenen avukatlarıma,
zaman ayırıp mektup yazan güzel insanlara,
Amerikan hapishanelerinde bana destek olan tüm mahkmlara,
Türkiye'nin New York Bařkonsolosluđu
görevlilerine ve devletini seven dürüst alıřanlara...

İçindekiler

Önsöz.....	13
1 / Bir iş gezisi	15
“Seyahat etmek yaşamaktır”	15
ABD’ye girerken havaalanında durduruluyoruz.....	22
Boston’da güzel bir akşam	26
New York’a gidiyoruz.....	28
Sanatla yoğrulmuş bir gün	33
Havalimanında tatsız bir sürpriz	37
2 / Tutukluluk günleri.....	41
Metropolitan Correctional Center (Nam-ı diğer meşhur MCC).....	41
“Hiçbir suçum yok”	58
3 / İçerdeki dostlar, dışardaki özlemler.....	81
Metropolitan Detention Center (Nam-ı Diğer MDC)	81
82. Ünite’deki günler	83
MCC’ye dönüyorum	105
4 / İyi de sen kimsin?	112
5 / Neden tutuklandım?.....	124
6 / Kitaplar, mektuplar ve umut “Hiçbir şey belirsiz değildir”	144
7 / Mahkeme süreçleri.....	203
8 / Son dönemeç.....	287
Ceza kararı	287
Schuykill Hapishanesi	314
Hücre cezası.....	366
Schuykill’den ayrılış.....	376
Dönüş.....	380
Sonsöz.....	384

Önsöz

Sıcaklığın insanın üzerine çöktüğü, saç bozan, hırka giydiren, alıştığım Çeşme rüzgârının nedense esmek istemediği bir yaz gecesiydi. Duramadım evde, sahile doğru yürüdüm. Sektirmek için taş bakındım, eskisi kadar yassı taş kalmamış sanki memleket-te. Taş çok ama elinize aldığınızda işaret ve başparmağınız arası-na oturuşu, ağırlığı, yassılığıyla sekeceğini hissettiren ve suratınıza çok önemli bir iş yapmak üzereymişsiniz gibi fırlatmadan önce ciddiyet kazandıran taşları kastediyorum. İskelenin ucuna oturup ayaklarımı suya sallandırdım. Deniz karanlık, sakın sessiz. Tişörtü çıkarıp atladım mürekkep gibi kara, koyu boşluğa. Bir anda etrafımı saran serinlik ve tedirginlikle karışık bir telaşla kulaç attım, yorulana kadar. Nefesim kesilince durup gökyüzüne baktım. Şehir ışıklarının ve mehtabın olmadığı gece muhteşem görünüyordu. Ay olmayınca ufuk çizgisi ortadan kalkmış, deniz ve gökyüzü tek parça, siyah kadife kumaş gibi yayılmış, yıldızlar pırlı pırlı işlenmiş inciler gibi dizilmişti. Sırtüstü bıraktım kendimi suya. Yerçekimi olmayan bir uzay simülasyonu içindeymişim gibi hissettim. Boşlukta süzülmenin nasıl bir duygu olduğunu öğrenmenin en kolay ve ucuz yolu, neden daha önce yapmadım diye hayıflandım. Ne altını görebildiğin ne yukarıdaki yıldızlara dokunabildiğin, sadece tedirginlikle izleyebildiğin evrende ne kadar küçük ve aciz olduğunu hatırlatan bir deneyim...

Yaklaşık iki buçuk yıl boyunca buna benzer duyguları hissettim. Bir boşluk, uzanıp beklediğim bir boşluk. Her an her şeye maruz kalabilme ihtimalini hissederek, amaçsız, ne altını ne üstü-

nü görebildiğim bir bekleme sürecindeydim. Öylece kaldığım kara bir boşluk, geçmişim uzak, gelecek uzak, sadece bugün vardı. Yatıp kalkıyorum, hep bugün var, yarın yok, yarından bir şey beklemen lazım ki bugünden farklı olsun. Önce bugünü geçirmek, sonra yarını anlamlı kılmak için başladım yazmaya. Yapacak bir şeyim olması gerek sabah uyandıgımda, dedim. Yazmanın karanlıktan biraz olsun sıyrılmama vesile olmasını umdum.

Hayat farklı bir yolculuk. Acılar, sevinçler, huzur, kaos, hepsi bir arada. Varacağımız nokta aynı olsa da binlerce canlı aynı seyahati farklı pencerelerden bakarak, farklı güzergâhlar seçerek yapıyor. Benim yolculuğumun 28 aylık bölümüne penceresiz vagon denk geldi ya da tünele girdim bir süreliğine, o yüzden karanlıktaydım. IşığI beklerken zaman duygusunu yitirmemek için yazdım.

Cezaevinde geçen günlerim sırasında aldığım notlarımdan derlediğim bu kitapta kendi hikâyemin yanında ABD hukuk sistemini ve cezaevi koşullarına ilişkin bilgileri de paylaştım. Notların üzerinden sonradan geçerken aklıma gelenleri italik olarak belirttim.

Kaleme aldığım detaylarda yer alan kişi isimlerinin bazılarını değiştirdim, bazılarını olduğu gibi bıraktım. Erişime açık olmayan, paylaşılması istenmeyecek bilgilere özen göstermeye gayret ettim. İnsanların anlattığı çok özel detayları haliyle kendimde muhafaza ettim.

Takdir edersiniz ki her insanın hayatı ayrı bir derya. Çok derine inmeden, birbirine değen yaşamlara, içinde bulunduğum ortamı daha iyi anlamamız için dokunarak geçtim. Kimsenin hayatını, özelini malzeme yapmak istemedim. Umarım Amerika Birleşik Devletleri'ndeki cezaevleri ve adalet sistemi hakkında gözünüzde bir şeyler canlanmasına vesile olurum.

Bir iş gezisi

“Seyahat etmek yaşamaktır”

22 Mart 2017, Çarşamba

İstemeyerek yataktan kalktım. Elli yaşına merdiven dayamış olmanın yorgunluğu mu yoksa benim bıkkınlığım mı, adını koymadığım bir isteksizlik hissediyordum. Londra'ya gitmek üzere bavulu toplayıp havaalanında eziyet veren prosedürleri erkenden halletmek için yola koyulmalıyım. Sık seyahat ettiğim yıllar içinde bavul toplama konusunda epey pratik kazanmıştım. Unuttuğum bir-iki şey olsa da bir sorun olmayacağı düşüncesinin rahatlığıyla seri şekilde eşyalarımı bavula yerleştirdim. Olmazsa olmazları kontrol edip pasaportlarımı, cüzdanımı, şarj aletlerimi, telefonları çantama atıp ev halkıyla vedalaştım.

Beş-altı gün sürmesi planlanan bir *roadshow* organizasyonu için yine seyahate çıkıyordum. *Roadshow*'lar, yurtdışındaki kurumsal yatırımcılar için düzenlenen bilgilendirme toplantılarıdır. Mevcut faaliyetler, finansal performans, plan, bütçe ve geleceğe ilişkin diğer beklentiler hakkında konuşulur. Bu toplantılar, halka açık şirketler için sürekli ve zorunlu faaliyetler arasında yer alır. Biz de Londra, Boston ve New York merkezli yatırımcılara, sermaye yerine geçebilen bir çeşit bono ihracı planladığımızı, bankanın durumunu ve yatırımcılara sağlanacak fayda ve getirileri anlatacaktık. Daha önce de katıldığım için yabancıları olmadığım tarzda toplantılar olmasını bekliyordum. Neticede hem ülke ekonomisi hem de bankanın finansal yapısını yakından takip etmek

zaten işimin bir parçasıydı. Bankadan iki yönetici de bana eşlik ediyordu. İkisi de anlaşabildiğim makul insanlardı. Görünüşte toplantılarda geçireceğim zaman dışında fazla yorulmamı gerektirecek bir durum yoktu. Yatırımcıların çoğunun beni tanıyor olması ve zaman içinde aramızda oluşan güven nedeniyle toplantıların samimi geçmesini bekliyordum. Tek sorun, toplantılara katılan en üst düzey yetkili kim ise bütün soruların sürekli ona yönelmesiydi. Bu durum, bankayı temsilen üç kişi olduğumuz halde ağırlıklı olarak sorulara benim cevap vermem anlamına geliyordu. Ben de yatırımcı olsaydım bulabildiğim en üst düzey temsilciye soru sormak isterdim, o nedenle bu anlayabildiğim bir bakış açısı.

Roadshow sürecinde şirketi temsil eden yetkililerin kurumun geçmişi ve iş modeli hakkında yeterli bilgiye sahip olması, faaliyet gösterilen sektörde belirli seviyenin üzerinde iş tecrübesinin haiz olması önemlidir. Toplantılara katılan yetkililer, yatırımcılarla paylaşacakları bilginin sınırlarını iyi tahlil etmelidir. Kamuyla paylaşılmamış, finansal netice yaratabilecek önemi haiz detaylara dikkat etmeli, sunulan bilgilerin tam olarak algılanmasını ve doğru yorumlanmasını sağlamalıdır. Geleceğe dönük beklenti ve değerlendirmelerin, kurumun paylaştığı öngörüler ve hedeflerle uyumlu olmasına özen göstermelidir.

Yapılan bilgilendirmeler, yatırımcılar nezdinde şirketle ilgili olumlu algıyı artırır ve uzun vadeli yatırım kararlarının şekillenmesini sağlar. Yatırımcılardan gelen soru, öneri ve eleştiriler şirketin, kendisiyle ilgili sağlıklı değerlendirmeler yapmasına yardımcı olur. Sıklıkla ve genellikle uzak mesafelere yapılan yolculuklar, saat farkları, hava değişimi, yoğun toplantı programı yorucu olabiliyor, o nedenle beslenme ve uyku düzenine önem vermek gerekir. Aksi takdirde toplantılardan beklediğiniz sonucu almak için uğraşırken sağlık sorunlarıyla karşılaşabilirsiniz.

Bu detayları verme nedenim, ABD'ye geliş sebebimin anlaşılması. Maalesef bilgisi olmadan fikri olan pek çok kişi olduğu için geliş nedenimle ilgili ortaya atılan saçma sapan iddiaları okuyunca üzüldüm. Kimisi ajan demiş, kimisi ABD'yle anlaştı, demiş, kimisi büyük planın parçası demiş. Benim ne ABD'yle ne de ona

hizmet eden herhangi bir organizasyonla bir ilgim var, sadece işim ve görevim nedeniyle ABD'ye geldim.

Her ne kadar fiyatlaması nedeniyle işleme baştan beri sıcak bakmasam da o tarihte hızla artan krediler nedeniyle banka üst yönetiminin aldığı karar gereği, sermayeyi desteklemek için bono ihracı yapılması için işlemler başlatıldı. Sermayenin desteklenmesi için başka çare de görünmüyordu. Kredi garanti fonundan bankalara garantörlük verip kredi riskini almak yerine, bankalara sermaye benzeri kredi verilerek riski onların yönetmesi ve verilen kredinin makul faizle geri ödenerek kamuya yük getirilmemesini önerdiysem de siyasi yönden izah etmek sorun olur diye düşünülerek buna sıcak bakılmamıştı. Neticede bono ihracına ilişkin karar alındığı ve bu amaçla *roadshow*'a çıkıldığı hem bankanın açıklamalarından hem de Reuters, Bloomberg gibi yayın organlarından teyit edilebilir.

Makam aracının şoförü Mehmet, olması gereken saat ve dakikada binanın otoparkında beni bekliyordu. Aracın sürücüsü, düzgün karakterli, işini iyi yapan bir çalışandı. Güler yüzü ve samimiyetiyle, ilk olarak 2007 yılında Ankara'dan İstanbul'a taşındığımda, oturacağım evin elektrik ve su aboneliklerini halletmek üzere bir araca ihtiyacım olduğunda onunla tanışmıştım. Kader onu yeniden karşıma çıkardı ve 2011 yılından itibaren zaman zaman şoför, zaman zaman da sırdaşım ve yoldaşım oldu, Allah razı olsun. Canınızı emanet ettiğiniz ve birçok özel konuşmanıza şahit olan bir kişinin dürüst, güvenilir ve işinde iyi olması, çoğu insanın sandığından daha önemli bir husustur.

Bavulumu sürükleyerek oturduğum binanın otoparkına açılan kapıdan dışarı adım attım.

“Günaydın Mehmet.”

“Günaydın efendim.”

“Nasıl yollar?”

“Sıkıntı görünmüyor. Birinci köprü açık vaziyette, vakit de çok var, rahat gideriz.”

“Önce bankaya uğrayalım. Bir-iki şeye bakacağım. Oradan alana geçeriz.”

Mehmet beni almadan önce mutlaka telefonundan ve radyo-

daki özel kanaldan yol durumunu, kazaları ve son gelişmeleri öğrenmiş olurdu. Yine de yola çıkınca nereden gitmek istediğini mutlaka sorardı, beklenmedik bir durumda benim düşen sorumluluğu görmek istemediği için olsa gerek. İnsan hakikaten suratsız olabiliyor İstanbul trafiğinde sıkışınca.

Arabaya binmeden önce başımı yukarı kaldırdım, binaya baktım. Oturduğum daire 11. kattaydı. Eşimle birbirimize el salladık. Bu rutinimizin uzun bir zaman için veda anlamına geldiğini sonradan fark edecektim.

Yurtdışı uçuşlarda havaalanında ve gümrükte hızlı hareket edebilmek, yol boyunca meslektaşlarınızla rahat değerlendirme yapabilmek, daha iyi hizmet alabilmek ve dinlenebilmek için üst sınıf bilet kategorisiyle uçmayı tercih ediyorduk. Bankanın politikası da bu yönde belirlenmişti. İhraç etmeyi planladığımız bonoların tutarı yaklaşık 500-750 milyon ABD doları seviyesindeydi. Bu ölçekte yapılacak işlemlerde yolculukta aksama olmasını istemezsiniz. O yüzden indığınız havaalanında hızlı çıkış yapabilmek fırsatını da veren bu kategoriyi tercih etmek rasyonel bir yaklaşımdır. Diğer taraftan تنها olan havaalanları ya da kısa uçuşlar için üst sınıf bilete gerek olmadığını düşünmüşümdür her zaman.

Normalde seyahatlerimde THY dışında bir havayoluyla uçmayı tercih etmiyorum. Fakat bazı koşullarda, özellikle THY'nin sizin rotanızda doğrudan uçuşu bulunmuyorsa, fiyat dezavantajı ciddi boyutlara ulaşabiliyor. Bizim planladığımız seyahat Londra'dan başlayıp, Boston'a uçmak, oradan araba veya trenle New York'a geçerek toplantıları tamamlamak ve fiyatlamayı (*pricing*) Londra'ya dönerek yapmak şeklindeydi. Saat farkları ve çalışma zamanları dikkate alındığında bu, en mantıklı seçenek olarak önümüzde duruyordu. Bu nedenle, Londra-Boston arasında uçuşu olan British Airways'i tercih ettik.

Havaalanı güvenliğinin aşına olduğumuz sorularımı yanıtlayarak *check-in* sonrası bekleme salonuna geçtik ve olağan gündelik tartışmalar eşliğinde bir şeyler atıştırdık. Ardından uçağa bindik.

Seyahat, uyduruk *business* koltuklar dışında sorunsuz başlamış gibi görünüyordu. Bankanın hazineden sorumlu yöneticisiyle yan yana oturuyordum. Alandan ayrıralı bir saati geçmişti. Hos-

teslerin ikram ettikleri içeceklerin de etkisiyle keyifli bir sohbet ortamı oluşmuştu. Hostesler bize göre daha yaşlılardı ama bu durum onların eğlenceli grubumuza hoşgörüyüyle bakmalarına engel olmadı. Biz de bir jest olarak uçakta sattıkları *duty free* parfüm ve eşyalara göz atma tekliflerini kabul ettik.

Dergiye göz atarken ince, bakır renkli, metal bir bileklik dikkatimi çekti. Üzerinde “TO TRAVEL IS TO LIVE (Seyahat etmek yaşamaktır)” yazıyordu. Yalnız siyah olan başka bir modeliyle birlikte satılıyordu. Neyse ki yan koltuktaki meslektaşımı ikna etmem zor olmadı. O siyahını, ben bakır rengini alıp taktık. Uçaktan bir şey almak pek âdetim değildir. Hatta satılanları sergiledikleri dergilere dahi göz atmazdım. Bu defa bir şey beni bu bilekliğe çekmişti. *To travel is to live...* Dünyanın en büyük masalcılarından Hans Christian Andersen’e ait bu ifade bugüne kadar birçok gezgine ilham vermiş. Sanırım yazarın İngilizcedeki *The Fairy Tale of My Life* isimli kitabında geçiyormuş. Benim için ise daha sonra çok farklı bir anlam kazandı bu basit ifade.

Seyahat, günlük yaşantımızın dışına çıkmak ve sonsuz olasılıklara kendimizi açmak bir anlamda. Çıkılan her yol yeni insanlar, yeni olaylar, yeni deneyimler getiriyor hayatımıza. Ne sebeple olursa olsun ve ne kadar planlı olursa olsun her seyahat sürprizlere, aksiliklere ve hiç umulmadık gelişmelere de açık. Bunu seyahatimin sonuna doğru, New York’ta eşyalarımı ve uçaktan aldığım bakır renkli bilekliği FBI ajanlarına teslim ederken çok daha iyi anladım. Yaşanacaklar, hayat içindeki yolculuğumu bambaşka bir yöne doğru çevirecekti.

Yaptığımız alışverişin hatırına mı, uyduruk üst sınıf koltuğunun telafisi mi, yoksa bizim talebimizden miydi hatırlamıyorum ama ikram yol boyunca devam etti. İnişe doğru uyuklamaya başlamıştım. Londra’ya alçalırken tanıdık bir yere gelmenin verdiği rahatlığı hissettim. Geçmiş on yıl içinde sayısını hatırlamadığım kadar çok gelmiştim Londra’ya. Neredeyse Türkiye’de bir yerde olduğum kadar rahat ve kendimden emin bir tarzım vardı bu yüzden. Bankanın Londra temsilciliğini de ben açmıştım. Lokasyonun belirlenmesinden ofisin kiralanmasına kadar tüm süreçte emeğim vardı. Kendimi Londra’ya daha yakın hissediyordum.

“Tünelin sonundaki ışığa doğru ilerlerken zaman duygusunu yitirmemek için yazdım.”

Hakan Atilla, 2017 yılı baharında, New York JFK Havalimanı'nda FBI ajanları tarafından gözaltına alınacağından habersiz, meslektaşlarıyla beraber sıradan bir iş gezisinden dönmekteydi. Tutuklanıp hapishaneye gönderildiğinde, içinde bulunduğu zorlu koşullara rağmen başından geçenleri yazmaya başladı.

Atilla, ABD'de tutulduğu farklı hapishanelerde yaşadıklarını, tanıştığı insanları, karşı karşıya kaldığı suçlamaları ve dava sürecini ilk kez bu kitapta anlatıyor. *Amerika Atilla'ya Karşı*, kariyerinin zirvesindeki bankacının hayata tutunduğu iki buçuk yılın etkileyici hikâyesi.

 /atillamehmethakan

tevsiiye edilen
KDV'siz
satış fiyatı

₺ 58

Sertifika no: 44919

ISBN 978-625-8036-81-7

9 786258 036817

Doğan
Kitap